

vws-cahiers

bibliotheek van de westvlaamse lettere

driemaandelijkse uitgave van de v.z.w.
VERENIGING VAN WESTVLAAMSE SCHRIJVERS
onder de auspiciën van de Provincie

lg. III, nr. 2/A — zomer 1968

Jaarabonnement : 100 fr.

redactie en beheer : Raf Seys

FERDINAND VERCNOCKE

12

★ TUSSEN LAND EN ZEE ★

Inleiding Jan D'Haese

In onze poëzie staat Ferdinand Vercnocke min of meer aan de zelfkant. Niet zozeer wegens zijn verzen, eerder ter wille van de manier waarop deze worden bekeken, bekritiseerd, over het hoofd gezien of gewoon dood-gewezgen.

Men heeft de dichter Ferdinand Vercnocke doorgaans — wanneer men hem niet opzettelijk vergat te vermelden — in een speciaal kaderke gestoken. In de kringen waar de literaire esthetica en de literatuurbe-schouwing-in-enkele-richting de voor-rang kregen, heeft men steeds en uit-sluitend een volks etiket op zijn werk geplakt en aan dit etiket bovendien allerhande beperkende conclusies vast-gekleefd.

Op die manier werd ieder werk van Vercnocke a priori beoordeeld en meestal ook... veroordeeld. Een on-rechtvaardigheid die treffender wordt, naarmate men de thematiek in de ver-schillende verzenbundels van Ver-cnocke nader gaat bekijken en ontle-den.

Vercnocke neemt een humanistische en artistieke positie in die men duide-lijk kan omschrijven, doch die niet zo enkelvoudig is als men wil laten uit-schijnen. Over die positie heeft de dichter zelf volgende gegevens mee-gedeeld in een interview: „Mijn eer-ste bundel verscheen in 1934. De titel „Zeeland” hield verband met het kustland rondom Oostende — de stad waar ik op 14 december 1906 geboren werd — en benoorden Brugge, het Zwin inbegrepen. De bundel „Zee-

land" bevatte mijn eerste verzen niet. Die had ik welbewust verbrand. Als jong advocaat aan de balie, meende ik dat het moest uit zijn met de poëzie. En op dat moment is het maar eerst begonnen, want het woord drong zich onweerstaanbaar aan mij op. Het streven van de vorige jaren, als student-leider, was tot een bepaalde synthese gegroeid en dan nog in een vorm die geheel anders was dan die der verbrande verzen. Ik kan niet beter dan hier de terminologie van Heidegger te pas brengen. Zoals alle strijd bare Vlamingen had ik nu eenmaal een levenskeuze gedaan. Ik had gechoort voor het authentieke bestaan tegen het niet-authentieke. Wie deze keuze gedaan heeft peilt dan ook de waarachtige grond van het wezen, waar het besef van een gelouterde gemeenschap kan beginnen te groeien. Verriest zei het kernachtig op zijn manier: dat Volk moet herleven. — Naar de geest ben ik een leerling van Verriest. Zijn visionair gedicht „De Zee" heeft mij de richting aangegeven die ik nog altijd volg: het Zwin, grootheid en verval, de „grote zee" die terugkeert, symbool van een bezielende toekomst, enz. Dat ik bovendien in de geest van Rodenbach leefde was vanzelfsprekend. Dat gold voor ons allemaal die de voortzetting van „zijn studentenkamp" nastreefden. Toch ware het te simplistisch mij als een zogenaamde „bard" af te schilderen, een soort levend fossiel, een wezen dat uit de tijd is. Ik sprak over Heidegger. Misschien zou het logischer zijn naar Gabriël Marcel en het christelijk existentialisme te verwijzen. Neem bijvoorbeeld mijn laatste bundel „Moederzee" (1967). Die staat toch volledig in de geestesspanningen van vandaag. De moderne mens, bedreigd door de technische beschaving, zoekt naar zijn waarachtig wezen. Hij is op weg een robot te worden en wordt door robotten beloerd. Hij moet zijn ziel terugvinden en terugkeren tot het authentieke bestaan."

„Terugkeren tot het authentieke bestaan", het zijn woorden die Vercnocke uitspreekt met een glimlach die melancholie laat vermoeden. Met een glimlach die tevens duidt op wijs-

heid, gewonnen uit jaren waarin de moeilijkheden hem — als gevolg van zijn houding en overtuiging — niet gespaard bleven.

Wanneer ik soms Ferdinand Vercnocke ontmoet, midden in het gewoel van de grootstad Brussel, — waar hij dagelijks heen-treint „om den brode" — dan valt het mij steeds op hoe deze stille melancholie hem heeft getekend. Op een straathoek — ergens rond het St.-Jansplein — staat hij: groot, breed en steeds verzorgd, omstuwd door de jacht van mensen en verkeer. Hij praat, hij filosofeert en de mensen glijden aan hem voorbij, glijden van hem af. En toch is hij zich ten zeerste bewust van deze mensen, van de dreiging van de grootstad, waarmee hij voortdurend — „meer dan hem lief is" — in contact moet blijven; van het probleem Brussel.

Zelden heb ik een mens ontmoet — en daar zouden de betweters wel eens mogen over nadenken — die zoals Vercnocke de tragische gespletenheid en de angstwekkende automatisering van de hedendaagse mens aanvoelt, maar terzelfder tijd met ziel en zinnen gebonden blijft aan het Westen, aan zijn land van herkomst, aan de herschepping van een verleden dat het heden helpt verklaren, en aan de... „Moederzee".

En er is nog iets. Wanneer ik de dichter op die straathoek ontmoet, dan denk ik aan zijn vers — dat te Brussel dubbel tragisch klinkt —: „Zo heb ik altijd willen wonen: / aan 't dapper hart van 't ongeschonden duin; / geen straat omtrent, geen steedse tuin, / maar zand en helm, en schuine sparrebomen." Het kan romantisch klinken, maar midden in 't Brussels gewoel, staat Ferdinand Vercnocke zelf als een duin en is de zee niet ver af. Stammend uit een geslacht van zeelieden en omringd door de dingen van de zee (zijn grootvader bezat o.m. een opgezette albatros, met de wieden wijd uitgespreid als in volle vlucht), was de zee voor Vercnocke niet zo maar een dichterlijk motief, maar leven van zijn leven en vaak — familieleden werden vermist — tragische

werkelijkheid. De vader van de dichter was zeeloods. Kwam deze thuis dan vertelde hij over de schepen die hij in veilige haven had gebracht en over het leven aan boord. Was er storm dan liet moeder de kinderen bidden voor de behouden thuiskomst van vader. Ook met het kustland was Vercnocke, van kind af aan, vertrouwd. De haven, Oostende zelf, strand en duin, de poldervlakte met haar geweldige lichten, het zat hem allemaal in oog, geest en bloed. Als knaap ging hij mee bedevaarten naar O.-L.-Vrouw-ter-Duinen of naar het heiligdom van Sint-Godelieve te Gistel waar — een halve eeuw later — zijn openluchtspel, ter ere van de zwart-harige heilige geschreven, zou worden opgevoerd.

Zeeland (1934), *Zee in het Westen* (1954), *De Stad in Zee* (1964), *Moederzee* (1967) zijn zoveel titels van verzenbundels die rechtstreeks de zee oproepen als symbool van onrust, inspiratie, avontuur.

Maar ook in praktisch al de andere werken is de zee dwingend aanwezig. Is *Kolga* (1938) geen zeegedicht in zangen? Klinkt de duistere stem van de noodlotszee niet op uit *Ask en Embla* (1942)? Is de *Klokhofstee* geen verhaal uit het kustland, over de liefde van een boerenmeisje voor een matroos?

Is het niet opvallend dat de dichter — na de persoonlijke lyriek in *De Gouden Helm* (1951) — de zeesymboliek gebruikt om zijn tragische ervaringen uit de jaren der beproeving vast te leggen in *Het Eiland Antilia* (1951)? En vormt *Land aan het Zwin* (1961) geen terugkeer naar het geliefde land van herkomst?

In de evolutie van de mens-dichter Vercnocke moet voor de verzenbundel „Zee in het Westen", verschenen in 1954, een aparte plaats ingeruimd worden. Inhoud en toon van deze bundel illustreren een nieuwe... start. De dichter is getrouwd, woont in een ruim landhuis met een boomgaard. Er is het eerste kind en het leven herbegint. Maar de dichter nadert de vijftig en

kijkt met weemoed achteruit naar de dingen uit zijn jeugd, de dingen die voorbij zijn, maar... „niet overgaan".

Nooit kan Ferdinand Vercnocke zich losmaken van zijn oorsprong. Dit is zodanig waar dat de schilder Vercnocke (Jaja, Ferdinand schildert. Reeds als student te Leuven exposeerde hij zijn doeken en tekeningen.) er nog steeds niet toe gekomen is Brabantse landschappen te konterfeiten. Ondanks het feit dat hij zich sedert jaren te Weerde, op een boogscheut van Mechelen, heeft gevestigd.

Om een juist oordeel over het werk van Vercnocke te vellen, moet men beseffen hoezeer het in het teken van „de mythe" staat. Van in den beginne heeft de dichter aangevoeld dat de mens zijn eigen wezen beter begrijpt, naarmate hij zich op zijn oorsprong bezint. Bepaalde verzen uit „Zeeland" vertonen reeds een mythische inslag. Overheersend spreekt deze inslag uit *Koning Skjold* (1935) en de reeds genoemde bundels „Kolga" en „Ask en Embla", mythisch geziene, epische gedichten, waarvoor de stof uit een verre voortijd werd gegrepen. Tot in de roman *Kapitein Kruyt* (1960) wordt deze gedachtengang, met de „prometheïsche" mens als middelpunt, doorgetrokken.

Het is overduidelijk dat Ferdinand Vercnocke, ook al gaat hij zijn bloedeigen weg, de traditie van de Westvlaamse School (Verriest, Rodenbach, Verschaeve, De Clercq) voortzet. Als bewust Groot-Nederlander (zie zijn bundel *Hansa*, verschenen in 1943 toen elke toespelings op de hereniging der Nederlanden gevaarlijk was) overschouwt hij echter het hele delta-gebied. Terwijl hij het Noordse verleden in zijn werk betreft, vecht hij terzelfder tijd voor het behoud van de Westerse zielsgebieden en kan aan zijn heimwee niet ontsnappen. Hij zegt het: „Na vijftien jaar in een Brabants dorp, heb ik er nog geen wortel geschoten. Ik woon er, maar leef aan zee, in mijn geboortestreek."

Jan D'Haese

Ik zal komen langs kimmén van goud,
ik zal komen op den paarsen vloed;
groot zal de vrede zijn van mijn gemoed
— mijn ~~verhaal~~ met naderenden nacht bedauwd.

Ik zal komen door mijn droom bewogen,
ik zal komen op mijn hoop gedragen,
de nacht is nakend, 'k wil van nacht gewagen
en nacht optwaren in uw haag geloken oogen.

Ik zie U aan en spreek geen enkel woord,
— ziet gij in mijn oogen 't gloeiend goud der kim,
droomend waak ik als een schuwe schim
aan uwe zijde: hebt gij mij gehoord?

Ik zal heengaan ~~als deend~~ in den nacht, bijchte
ik zal heengaan in den nacht verborgen,
komt er nog diep nacht, komt er een morgen,
ik zal ~~aan den~~ kimmén wa ~~den~~ wachten.

— Ik sprak in 't lange zuchten ~~van de verre baren~~
de donkre woorden die ik niet mocht vinden
dieper dan smart, ~~woorden~~ van wie minden;
uw antwoord zal de zachte zee bewaren.

„Handschrift“ van *Stilte der zee*, 1938. „Het is een van de zeldzame gevallen dat het vers zich zo intens aandient dat het rechtstreeks op de machine wordt getikt.“ (F.V.) De met de pen bijgeschreven strofe is de vierde van het gedicht (zoals het in de bundel *Kolga* werd opgenomen). Deze vierde strofe schrijven wij duidelijkheidshalve over:

*Ik sprak in 't lange zuchten van de verre baren
de donkre woorden die ik niet mocht vinden,
dieper dan smart, woorden van wie minden;
uw antwoord zal de zachte zee bewaren.*

evenals het eerste vers van de laatste strofe (hier de vierde getypte):

Ik zal heengaan als een schim, bij nachte,

(N.v.d.R.)

AAN HET ZWIN

Gekrijt van vogels over 't ijle moer,
het duin is ver, de zee is lang verdwenen;
de zware luchten woelen vaal doorschenen,
de dijk behoedt de verten, kalm en stoer.

En schaduwen glijden over 't roerloos land:
karvelen, kraken, hoge zeekastelen,
pennoenen die aan ranke masten spelen,
gulden blazoenen die de zeewind spant.

Het beeld vervaagt... De schuwe vogels krijten,
't is of zij mij de broze droom verwijten
die op de hoop van vage wanen teert.

Want daar zijn waatren die aan zee niet monden,
die, voor het duin, in zuigend zand verzwonden;
daar is een vloed die naar geen haven keert.

Uit *Land aan het Zwin*

AAN ALBRECHT RODENBACH

Wij hebben U te vroeg verloren,
wij hebben U te lang ontbeerd.
Nog duurt de deemoed die onteert,
uw Moerenland is niet herboren.

Gij hadt een levend woord gesproken
dat in ons huiverde als een vlam;
en wij die kwamen, koud en lam,
wij gingen aan uw gloed ontstoken.

Uw storm doorvoer ons lome wezen :
wij werden groot met 't voorgeslacht;
wij traden uit vergeten nacht,
een toekomst was in ons herrezen.

Wij waagden ademloze daden,
verdrongen smalend lust en leed :
gij waart de vaan, gij waart de eed,
wij konden rusten noch beraden.

Dit volk van heiligen en helden,
ontaard, ontheiligd en onteerd,
't zou opstaan, rein en ongedeerd
en vrij, zo 't ons uw lied voorspelde.

...Het lied verklonk, de storm verstilde,
wij zongen voort, 't gelid verward;
want gij waart heel ons vurig hart,
de leus die in het vaandel rilde.

Wij hebben U te vroeg begraven,
en aarzlen raadloos aan uw graf;
uw volk werd murw en lauw en laf —
ál veil gewin en kleine gave.

Wij hebben U te vroeg verloren,
maar jeugd die viel leeft tijdloos voort :
streng maant ons uw bezwerend woord
te streven... Moerenland zal 't horen.

Uit Zee in het Westen

DE SCHAATSENRIJDER

De maan bescheen het glimmend ijs
en de schaatsen aan de wand;
en toen hij greep naar 't glanzend staal
sidderde zijn hand.

Een stem riep uit het nachtlijk huis :
.. o Man, het ijs is zwart,
o man, verlaat uw have niet
de nachtuil krijt zo benard. "

Hij gleed; zijn oog stond diep en star,
het staal dat glijdend grift,
tekende in het glimmend ijs
een heimelijk geschrift.

Een stem riep uit het nachtlijk huis :
.. o Man, ga niet op 't ijs !
Rijdt gij van huis in deze nacht
gij rijdt uw jongste reis... "

Een laatste kring, toen boog hij snel,
de vuisten op de rug,
en vlood met gladde schreden voort
zo wonderbaarlijk vlug.

Hij reed door akkerland en wei
langs struik en wilgetronk,
en kerfde door de bleke nacht
een spoor dat snedig blonk.

Wie vliedt daar voort op flitsend staal
zo duister voor hem uit,
en ijlt, nog lichter dan de wind,
op schaatsen zonder geluid ?

De maat versnelt, de snede knarst;
het ijs kraakt luid en lang;
de man spoedt stom de vreemde na,
de vreemde leidt de gang...

De maan bescheen het glimmend ijs
en struik en wilgetronk,
en volgde door de bleke nacht
een spoor dat snedig blonk.

Hij schaatste door het scheemrend dorp;
de vuisten op de rug;
zo zag een meid de man voor 't laatst :
geen mens zag hem hier terug.

Alleen een spoor wees 's ochtends vroeg,
een enkel spoor in 't ijs,
waar eindde in een smokend wak
de man zijn laatste reis.

Uit De Gouden Helm

GOEDELE

Met de rozen
en de smetteloze
jasmijnen
komt gij, mijn kind,
en gij genaakt ons als de broze
lucht van bloesems
op de wind;
maar rozen en jasmijnen
welken, verdwijnen...
Gij, blonde kleine
zijt onze reine
Meie die mild begint.

Uit Zee in het Westen

GEDAANTEN

Eeuwen- en eeuwenlang
leed ik aardse dwang
en ik was steen,
oergebergte doof en blind
naakt in weer en wind.

In 't schuren van de regen
leerde ik lenig bewegen
en ik werd water;
in roekeloze val
schoot ik naar het dal.

Terwijl ik ruisend zong
greep de winter mijn sprong
en ik werd ijs,
wit in 't besneeuwde gras
een sarcofaag van glas.

De zon in het dal
schitterde in mijn kristal
en ik werd vuur :
ik danste in open overmoed
ontstak de wereld met mijn gloed.

Alles verslond ik, woud en steen,
ik was een vlam van top tot teen
en ik werd as...
En ik doolde doof en blind
haveloos in weer en wind.

Uit Moederzee

DE PARELVISSER

De nacht is kort in 't bladerhuis,
de dag op zee zo lang —
maar slapend hoor ik zeegeruis,
ervaar haar duistere dwang.

Ik duik, en zweef door 't wiegend lis,
de weg is mij vertrouwd :
ik ben geen mens, ik ben een vis,
ik word in 't water oud.

Het glinstert hel als parelgloed,
ik zwem waarheen ik wil :
op 't watervlak of in de vloed,
ik merkte geen verschil —

Was er maar niet die ruige tand
die knaagt, onmenslijk wreed,
het zout, dat ongenadig brandt
en aan mijn ogen vreet.

Want elke parel aan het snoer
die 'k op de bodem vind,
ze kost mij meer dan parelmoer,
het zeezout maakt mij blind.

Uit De Stad in Zee

HET VERDWENEN EILAND WULPENZAND

Een wulp krijgt
of in deze eenzaamheid
iemand schreit.

Zeewijd, ongestoord,
de Schelde, ruisend aan de boord,
wielte duister voort.

Ik zie een eiland, duin en strand,
gehelmdde krijgers, uit zee geland,
vechten en sneven, overmand.

Schemer en zeilen grauw.
Rovers door 't avondblauw,
rovers met een vrouw.

En de stroming knaagt aan 't duin :
jaar na jaar stort elke ruige kruin
tot wielend puin.

Een eiland verzonk... En de vloed,
duister en blind als het bloed,
woelt de nacht tegemoet.

Een wulp krijgt aan het strand;
eenzaam brandt
de stroming... Wulpenzand.

Uit Moederzee

HET HUIS IN HET DUIN

Zo heb ik altijd willen wonen :
aan 't dapper hart van 't ongeschonden duin;
geen straat omtrent, geen steedse tuin,
maar zand en helm, en schuine sparrebomen.

Het huis zou zijn een stoere toren,
zodat aan 't raam waar ik te werken zit,
ik zee zou zien, en branding, schuimend-wit,
(bij nacht zou ik haar duister aadmen horen).

Een haard van ruige steen waar stronken branden,
een schapevacht, tapijten — geen behang —
veel eikehout, smeedijzer ook, en in de gang
een kuise muur zoals in kloosterpanden.

Daar zou ik mij van wind en zee doordringen
vervoerd door hun onaards geluid,
gelukkig, eindelijk, mijn zilte bruid
wild en alleen voor mij te horen zingen.

Dat is een droom, ik weet het : ongeschonden
vindt gij geen duin meer, en het huis,
de stoere toren naast het zeegeruis,
dat wordt maar in een dwaze droom gevonden.

Best ook, wellicht. Het is een wet in 't leven
dat dromen schoner zijn dan elk bezit;
zo droom ik, nu ik dwaas te schrijven zit,
terwijl werd dit gelaten vers geschreven.

Uit Land aan het Zwin

KUNSTBERG

Ik draal zo graag aan oude bouwterreinen
waar oude wijken worden omgewoeld,
waar voze stegen onder puin verdwijnen
dat op vrachtwagens wordt weggevoerd.

Daar wordt geboord, gebeukt en diep gegraven.
In putten hol als de ogen van de dood
gapen riolen, lang vergeten graven;
oeroude gronden komen maagdelijk bloot.

Ik wandel liever hier dan in de stad
waar 'k loop als iemand die zijn naam vergat :
hier voel ik vaag een schoner wereld worden.

Zuilen en muren streven lijn naast lijn
omhoog, en elke steen is koel en rein
en leeft in een onttoegen orde.

Uit De Stad in Zee

DELTA

Delta, monding van stromen,
dwang van het eeuwige ijs,
blinde wateren op reis
zalig de aarde ontkomen.

Vingeren die reiken,
het grijpen van een hand,
delta, veelstromenland :
eindelijk bereiken.

Na de doling ontwakken
tot louter zekerheid;
tot verte gewijd
honende banden slaken.

Na de bedding, de deining,
bevrijding van waan;
louterend bestaan :
na bezoedeling verreining.

Opgaan in de velen,
spreken met één mond,
sluiten het eedverbond,
vreugd en lijden delen.

Delta, de Lage Landen,
één in Zuid en Noord,
band van het Dietse woord,
greep van twee handen.

Delta, wending der tijden,
erven een vrij gebied;
zingen het laatste lied :
zege na het strijden.

1967

BIBLIOGRAFIE

GEDICHTEN : *Zeeland*, 88 blz., Steenlandt, Kortrijk, 1934; 2de dr. 1935; 3de dr. 1941. *Koning Skjold*, 93 blz., Steenlandt, Kortrijk, 1935; 2de dr. *Cultura*, Brugge, 1941. *De Gesel Gods*, 67 blz., *Cultura*, Brugge, 1936. *Kolga*, 37 blz., *Cultura*, Brugge, 1938. *Heervaart*, 113 blz., *Cultura*, Brugge, 1941. *Ask en Embla*, 53 blz., *Cultura*, Brugge, 1942. *Hansa*, 57 blz., *Cultura*, Brugge, 1943. *De Klokhofstee*, 42 blz., stencil, 1946. *Het Eiland Antilia*, 90 blz., Lannoo, Tielt, 1951. *De Gouden Helm*, 77 blz., Vonksteen, Langemark, 1951. *Zee in het Westen*, 71 blz., Die Poorte, Antwerpen, 1954. *Land aan het Zwin*, 55 blz., De Kogge, Weerde, 1961. *De Stad in Zee*, 63 blz., Die Poorte, Antwerpen, 1964. *Moederzee*, 84 blz., De Kogge, Weerde, 1967.

TONEEL : *Als Roeland luidt*, 68 blz., Eigen beheer, 1935. *Dampierre*, 90 blz., Truys, Antwerpen, 1940. *Magellaan*, 53 blz., stencil, 1943. *Ouders van Rubens*, 54 blz., stencil, 1946. *De Brief aan Goethe*, komedie, 68 blz., stencil, 1949. *Martinus*, Spel van de arbeid, 92 blz., stencil, 1952. *Drie Volkse Spelen* (bevattend : *Als Roeland luidt*, *Dampierre*, *De Rode Kaproenen*), 232 blz., De Kogge Weerde, 1952. *Sint-Godelieve-spel*, 54 blz., stencil, 1952. *IJzersage*, Openluchtspel voor de IJzertoren, 30 blz., stencil, 1953. *De Grote Zwartrok*, (Pater Desmet), 63 blz., stencil, 1953. *Karel de Stoute*, 65 blz., stencil, 1955. *Adele van Opwijk*, 11-julispel voor jongeren, 28 blz., stencil, 1955. *De Stad*, Drama van de moderne stad, 50 blz., stencil, 1957. *Karlemanje*, 73 blz., stencil, 1961. *Pieter Coutereel*, Historisch spel voor deze tijd, 77 blz., stencil, 1964.

PROZA : *Liebaarts*, voor de jeugd, 85 blz., Davidsfonds, Leuven, 1937. *Kapitein Kruyt*, 352 blz., historische roman, Arbeiderspers, Brussel, 1960; 2de dr. 1964.

VERDER : vertalingen, hoorspelen, filmscenario's enz.

★

Gedichten van F.V. verschenen in bloemlezingen als : „De jonge Vlaamse lyriek “ van P. De Ryck (1939), „Van Heer Halewijn tot Vrouw Griese “ van

B. Decorte (1959) en „Facetten van de Nederlandse poëzie. Van Martinus Nijhoff tot Herwig Hensen “ van P.H. Dubois, K. Jonckheere en L. van der Waals (z.j.).

LITERATUUR

M. BEVERSLUIS, *Chroniek der poëzie*, over *Kolga*, in *De nieuwe Gids*, juni 1939. J. CAEYMAEX, n.a.v. *Zee in het Westen*, in *Boekengids*, januari 1955. A. DE BRUYNE, *Ken uw kunstenaars : F.V., een dichter van de zee*, in *Averbodes weekblad*, nr. 30, 24 juli 1955. A. DE MAEYER, *Drie volkse spelen*, in *Boekengids*, juli-aug. 1956. A. DEMEDTS, *De Vlaamse poëzie sinds 1918*, dl. I, 2de uitg., Pro Arte, Diest, 1945. A. DEMEDTS, *Mythen*, in *Standaard der letteren*, 14 december 1966. J. D'HAESE, *Nand Verconcke 60*, in 't *Pallietkerke*, maart 1967. J. HAEST, *Land aan het Zwin*, in *Boekengids*, januari 1962. E. JANSSEN S. J., *Naar het Land van Utopëia*, in *De Vlaamse Linie*, 8 juni 1951. B. KEMP, *De Vlaamse letteren tussen gisteren en morgen*, Heideiland, Hasselt, 1963. B. KEMP, *Prisma der Kunsten*, n.a.v. *Kapitein Kruyt*, in *De Linie*, 30 juni 1961. W. MOENS, in *Dichtbrand*, juni 1934. A. POPPE, *De dichter en de zee*, in *De nieuwe Gids*, 9-10 december 1961. P.-H. RITTER jr., in *Utrechtsch Dagblad*, 31 augustus 1935. L. SOURIE, *Vlaams letterkundig lexicon*, Komen, 1951. O. VAN DER HALLEN, *Vijftig jaar katholieke letterkunde*, Davidsfonds, Leuven, 1938. U. VAN DE VOORDE, in *De Nieuwe Rotterdamse Courant*, 1934. P. VAN MORKHOVEN, *Kontrasten in de Vlaamse toneelliteratuur*, in *Standaard der letteren*, 2 sept. 1956. M. VERLEYE, *Godelieve van Gistel. Triomf van eigen kunst*, in *De Standaard*, 16 aug. 1955. K. VERTOMMEN, *Dietse dichtkunst*, in *Volk*, maart 1939, blz. 184. A. J. WOLFS, *Bij de tiende verzenbundel van F.V.*, in *Standaard der letteren*, 8 mei 1954. X, *Dichter-schilder Nand Verconcke zestig jaar*, in *Burgerwelzijn — Westvlaamse Post*, 24.2.1967. *Who's who in Belgium. Who's who in Europe.*

EURAL SPAARKAS

Europese Hypotheekmaatschappij & Spaarkas N.V. • Private Spaarkas

UW SPAARKAS

ANTWERPEN : Lange Lozanastraat 238. Tel. 03/38.79.45/46.

BRUSSEL 6 : Henri Jasparlaan 96. Tel. 02/38.12.61.

HASSELT : Zuivelmarkt 9. Tel. 011/257.81.

ROESELARE : Jan Mahieustraat 23. Tel. 051/243.27.

Lidmaatschap van de Vereniging van Westvlaamse Schrijvers (auteurs en sympathisanten) : 100 fr. per jaar, abonnement op de V.W.S.-Cahiers inbegrepen. — Giro 5167.79 t.n.v. Raf Seys, „De Rumberg”, Ringlaan, Koekelare. — De V.W.S.-Cahiers zijn niet in de boekhandel noch per afzonderlijk nummer te verkrijgen.

Druk Dewilde, Stationsstraat 51-53, Handzame.